

SVERIGES
RIKSDAG

JA, MÅ DEN LEVA!
DEMOKRATIN UTI HUNDRADE ÅR

A large, semi-transparent purple diamond shape is overlaid on the bottom right of the image. Inside the diamond, the text 'RIKSMÖTETS ÖPPNANDE 2022' is written in white, bold, sans-serif capital letters.

RIKSMÖTETS
ÖPPNANDE
2022

Kom som du är! Så heter konstverket som gestaltar de fem första kvinnorna i riksdagen. Två nutida kvinnor bär pionjärerna på en bricka längs en gångstig på väg mot Riksdagshuset. Konstnären Astrid Göranssons bronsskulptur invigdes den 15 juni 2022. Tanken är att konstverket ska inspirera till samtal om demokratis genombrott, utveckling och framtid.

Bilder: Melker Dahlstrand.

Form och produktion: Riksdagsförvaltningen, kommunikationsavdelningen.

Tryck: Riksdagsförvaltningen, enheten riksdagstryck, Stockholm 2022.

Riksmötets öppnande tisdagen den 27 september 2022

I dag öppnas riksmötet efter valet den 11 september. Nu inleds mandatperioden 2022–2026 för våra folkvalda.

Den nyvalda riksdagen består av 161 kvinnor och 188 män. Sverige tillhör de länder i världen som har den högsta andelen kvinnor i sitt parlament.

När riksdagen öppnade den 10 januari 1922 efter det första valet med allmän och lika rösträtt tog fem kvinnor plats som ledamöter. Kerstin Hesselgren, Elisabeth Tamm, Agda Östlund, Bertha Wellin och Nelly Thüring har skrivit in sig i historien som Sveriges första kvinnliga riksdagsledamöter.

Under riksdagens demokratijubileum 2018–2022 har vi hyllat och hedrat de politiska pionjärerna. Deras intåg i politiken innebar demokratins genombrott i vårt land. Då som nu formade riksdagsbesluten människors vardag. Då som nu innebär uppdraget att företräda andra – för att i den representativa demokratins namn fatta beslut som kan komma att påverka samhället för generationer framåt.

Ett klubbslag i kammaren kan ge eko in i framtiden och forma oss som nation och individer.

Medverkande

MARINENS MUSIKKÅR

Marinens Musikkår har anor sedan 1680-talet. I dag består den av 30 heltidsanställda yrkesmusiker och är stationerad i världsarvsstaden Karlskrona. Varje år genomför Marinens Musikkår omkring 150 framträdanden. Musikerna medverkar vid statsbesök, kungliga audienser, högvakter, tattooer och konserter. Här i kammaren medverkar en brasskvintett ur Marinens Musikkår.

OPERASÅNGERSKAN SUSANNA STERN

Susanna Stern har sedan den hyllade debuten i Orfeus och Eurydike på Kungliga Operan 2011 haft en självklar plats på de svenska operascenerna. Med sina starka kvinnoporträtt och sin höga sopran har hon kunnat ses och höras i roller som Nattens drottning, Norina, Freia och Donna Anna.

Susanna Stern tog examen från Operahögskolan i Stockholm 2009. Året innan tilldelades hon Jenny Lind-stipendiet. Susanna Stern har även fått ta emot utmärkelser från Kungliga Musikaliska Akademien, Drottningholmsteaterns Vänner och Anders Sandrews stiftelse.

ADOLF FREDRIKS FLICKKÖR

Adolf Fredriks Flickkör består av cirka 40 elever från grundskolans Adolf Fredriks musikklasser. Kören grundades för 50 år

sedan. Många av medlemmarna har efter att de lämnat skolan etablerat sig som sångerskor och musiker på scener i Sverige och i utlandet. I kammaren medverkar tio sångerskor.

PIANISTEN ANNA CHRISTENSSON

Anna Christensson har sedan sin diplomkonsert 2007 etablerat sig som konsertpianist med en stor bredd och repertoar. Hon har fått ta emot flera utmärkelser och medverkar ofta som solist när svenska professionella orkestrar framträder.

LILLA AKADEMIEN

Lilla Akademien är en väletablerad musikskola i Stockholm med omkring 730 elever i åldrarna 4–25 år. Skolan, som grundades 1994, har blivit en viktig institution i Skandinavien för utbildningen av unga musiker. I Trapphallen framför en stråkkvartett från Lilla Akademien melodier ur den svenska visskatten.

VASALOPPSFÖRENINGEN SÄLEN-MORA

Vasaloppsföreningen Sälen-Mora är en ideell förening som grundades 1922. Tidigare i år tilldelades föreningen den svenska fanan av Stiftelsen Sveriges nationaldag. Vid riksmötets öppnande medverkar en kranskulla och kransmas som fanbärare.

ARMÉNS MUSIKKÅR

Arméns Musikkår är Sveriges största paradmusikkår. Musikkåren uppträder ofta i stora offentliga sammanhang såsom vid H.M. Konungens födelsedagsfirande på Slottet och nationaldagsfirandet på Skansen. Traditionsenligt medverkar Arméns Musikkår på Riksplan vid riksmötets öppnande.

LIVGARDET

Livgardet är ett av Försvarsmaktens största förband med många vitt skilda uppgifter. Vid riksmötets öppnande paraderar blåklädda grenadjärer från Livgardet på Riksplan. Det svenska Livgardet fyllde förra året 500 år och är därmed ett av världens äldsta förband.

Grenadjärer från Livgardet paraderar traditionsenligt vid riksmötets öppnande.

De banade väg för demokratin

I en tid när glastaken för kvinnor fanns överallt och vägarna in i politiken var både långa och krokiga, antog Kerstin Hesselgren, Agda Östlund, Nelly Thüring, Elisabeth Tamm och Bertha Wellin utmaningen att bli en del av Sveriges folkvalda.

Trots att de fem kvinnliga ledamöterna var pionjärer så var de inga politiska noviser. Deras meritförteckningar vittnar om ett stort samhällsengagemang och politiskt kunnande.

KERSTIN HESSELGREN var den första kvinnliga ledamoten i första kammaren. Hennes hjärtefrågor var kvinnors rättigheter. Många höjde på ögonbrynen när hon krävde höjda löner för barnmorskor, moderskapspenning och lika lön för kvinnor och män.

AGDA ÖSTLUND kom att bli den första kvinnan som talade i riksdagen. Som ledamot i andra kammaren drev Agda Östlund frågor om bättre samhällsskydd för kvinnor och barn. Tidigt engagerade hon sig i nykterhetsrörelsen och drev tålmodigt och uthålligt rörelsens frågor i sitt uppdrag som riksdagsledamot.

NELLY THÜRING väckte stor uppmärksamhet när hon på sin motorcykel reste land och rike runt för att agitera för den allmänna och lika rösträtten. Hennes intensitet var minst sagt imponerande, och under 1921 medverkade hon vid över 300 möten.

ELISABETH TAMM var adlig och tog vid faderns död över godset Fogelstad i Julita i Södermanland. Hon blev Sveriges första kvinnliga ordförande i en kommunalnämnd och drev hårt att kvinnor skulle kunna engagera sig politiskt fullt ut. Det är på hennes gods som den kvinnliga medborgarskolan Fogelstad grundas 1925.

BERTHA WELLIN var Sophiasystemern som i fjorton år tjänstgjorde som riksdagsledamot i riksdagens andra kammare. Hon var initiativtagare till Svensk sjuksköterskeförening och startade organisationens medlemstidning. Hon fick 1935 ta emot Röda Korsets högsta utmärkelse för sjuksköterskor, den så kallade Florence Nightingale-medaljen.

I konstverket **De fem första** möter de kvinnliga ledamöterna nutiden. Motivet vill berätta att jämställdhetsfrågor är något som vi alltjämt behöver arbeta med. Konstnären Anna Bjerger betonar pionjärernas gärningar genom att placera dem i dialog med framtiden. Konstverket invigdes i april 2022.

KUNGSSÅNGEN

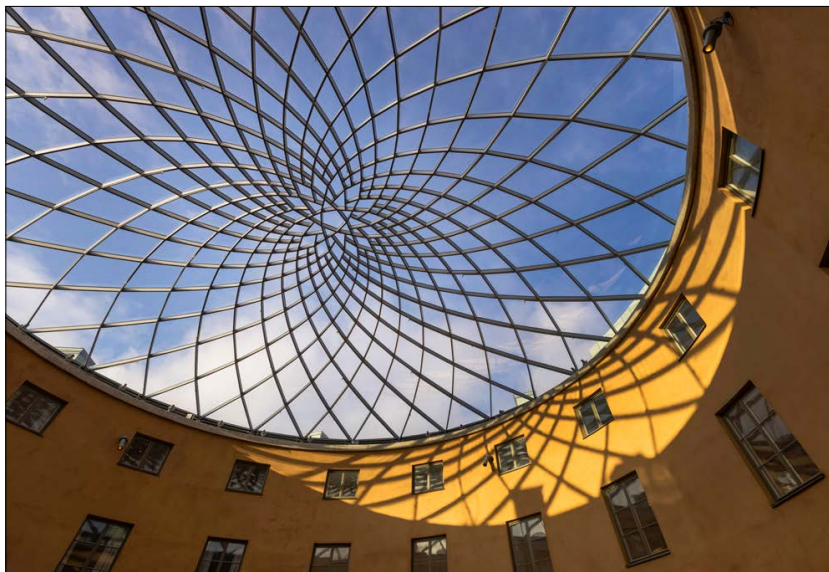
Ur svenska hjärtans djup en gång
en samfälld och en enkel sång,
som går till kungen fram!
Var honom trofast och hans ätt,
gör kronan på hans hjässa lätt,
och all din tro till honom sätt,
du folk av frejdad stam!

TEXT: Carl Vilhelm August Strandberg MUSIK: Otto Lindblad

SVERIGES NATIONALSÅNG

Du gamla, Du fria, Du fjällhöga nord,
Du tysta, Du glädjerika sköna!
Jag hälsar Dig, vänaste land uppå jord,
Din sol, Din himmel, Dina ängder gröna,
Din sol, Din himmel, Dina ängder gröna.
Du tronar på minnen från fornstora dar,
då ärat Ditt namn flög över jorden.
Jag vet att Du är och Du blir vad Du var.
Ja, jag vill leva, jag vill dö i Norden,
Ja, jag vill leva, jag vill dö i Norden.

TEXT: Richard Dybeck MUSIK: Folkmelodi från Västmanland

Det nyrenoverade ledamotshusets runda gård har täckts med ett glastak. Det blir en naturlig förbindelse mellan husets olika delar samtidigt som energiförbrukningen minskar. Ledamotshuset fungerade som expedition för statsministern fram till 1981. Då flyttade Regeringskansliet ut och lämnade över huset till riksdagen.

